

SPRAWOZDANIE
PRZEWODNICZĄCEGO GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
ds. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
Z REALIZACJI W 2016 ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2011-2016 W MIEŚCIE I GMINIE KOLBUSZOWA

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa w składzie:

1. Małgorzata Hariasz – przedstawiciel Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
2. Helena Chmielowiec – przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej
3. Beata Chmielowiec – Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej
4. Aneta Starzec – przedstawiciel Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej
5. Halina Kiwak – przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej
6. Katarzyna Chudzik – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej
7. Anna Stącel – przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej
8. Renata Bomba – przedstawiciel Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
9. Ewa Wójcicka – przedstawiciel Parafialnego Zespołu Caritas w Kolbuszowej

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta i Gminy Kolbuszowa na lata 2011 – 2016.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowane w 2016 r. to:

- diagnoza problemów przemocy w rodzinie,

- integrowanie i koordynowanie działań jednostek wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny powoływał Grupy Robocze do pracy w indywidualnych przypadkach. Skład Grupy Roboczej ustalany był przez Przewodniczącego Zespołu po przeanalizowaniu informacji zawartych w formularzu Niebieska Karta A dotyczącego danej rodziny.

W skład Grup Roboczych wchodził przedstawiciele: Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej, Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej, Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej.

Skład Grup Roboczych ustalany był w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. W tym celu Przewodniczący zwracał się do przewodniczących grup roboczych o wskazanie instytucji, których przedstawiciele będą bezpośrednio zaangażowani w rozwiązanie problemu rodziny w ramach Grupy Roboczej. W 2016 roku odbyło się 4 Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2016 r. w Gminie Kolbuszowa sporządzono 64 „Niebieskie Karty A”. Zespół Interdyscyplinarny wszczynał procedury po otrzymaniu zgłoszeń - wypełnieniu wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” od: przedstawicieli Policji (59 zgłoszeń), jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (4 zgłoszeń), ochrony zdrowia (1). Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa wystąpiło w 86 rodzinach. W 49 rodzinach przemoc zarejestrowano raz w roku, w 34 rodzinach zdarzenia takie wystąpiły od 2 do 5 razy a w 3 rodzinach 6 razy w roku lub częściej. Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy to: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna/emocjonalna, przemoc ekonomiczna,

przemoc seksualna, zaniedbywanie. Zgłoszenia dotyczące występowania przemocy dotyczyły także połączenia kilku spośród wyżej wymienionych form przemocy.

W 2016 roku w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego pracowało 88 grup roboczych, z których 44 grupy utworzono w roku sprawozdawczym.

Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa w 2016 r. dotyczyło 86 rodzin, w tym 212 osób. Osoby poszkodowane to przede wszystkim kobiety – 49 % poszkodowanych w 2016 r. i dzieci - 40 % (w większości do 13 r. ż.). Na terenie gminy występuje także przemoc wobec mężczyzn. Są to jednak przypadki mniej liczne – 11% wszystkich poszkodowanych w 2016 r.

W ciągu ostatnich lat kobiety stanowiły niewielki odsetek, jako sprawcy przemocy. Dzieci, jako osoby stosujące przemoc są zjawiskiem marginalnym na terenie Gminy Kolbuszowa. Spośród 88 osób, co, do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie zdecydowana większość to mężczyźni (84 osoby – ok. 95 %).

Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono 40 „Niebieskich Kart C” i 38 „Niebieskich kart D”.

W 2016 r. Zespół Interdyscyplinarny na wniosek członków Grup Roboczych zakończył 50 postępowań, w tym:

- 44 postępowania na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
- 6 postępowań na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Według danych pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w 2016 r. prowadzili następujące działania pomocowe na rzecz osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie:

1. działania podjęte wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie:

podjęte działania	liczba osób
praca socjalna	205
motywowanie do uczestnictwa w grupie wsparcia	42
pomoc finansowa i rzeczowa	72
dożywianie	25
motywowanie do podjęcia terapii rodzinnej, małżeńskiej	16
motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego	2

motywowanie do skorzystania z indywidualnych konsultacji (psychologa, terapeuty rodzinnego, konsultacji medycznej)	53
wskazanie możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy prawnej	25
motywowanie i skierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	6
współpraca z asystentem rodziny	7
wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ	72
wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny	2
wsparcie pedagoga szkolnego	69

2. działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
monitoring, praca socjalna	84
motywowanie i kierowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym	61
pomoc finansowa i rzeczowa	10
motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i terapii uzależnień	26
motywowanie do skorzystania z pomocy psychologicznej	4
motywowanie do podjęcia leczenia psychiatrycznego	1
zgłoszenie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk	7
kierowanie wniosku do prokuratury o przymusowe leczenie odwykowe	2
kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	1
motywowanie i kierowanie do podjęcia terapii rodzinnej	7
rozmowy motywujące do zmiany zachowania i powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu	25
motywowanie i kierowanie do indywidualnych	5

konsultacji (psychologicznej i terapeutycznej)	
motywowanie do podjęcia zatrudnienia	2
motywowanie i kierowanie do udziału w grupie wsparcia AA	5
współpraca z asystentem rodziny	1
wydanie karty do odbioru żywności z programu POPŻ	27

3. działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
praca socjalna	9
monitoring	6
kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	2
motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy przemocy	1
współpraca z asystentem rodziny	1

Zespół Interdyscyplinarny działając na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dokonał 7 zgłoszeń o powzięciu podejrzenia o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. Zgłoszenia te przekazano do Prokuratury. Także Ośrodek Pomocy Społecznej przekazał 5 takich zgłoszeń na Policję, 1 zgłoszenie do Prokuratury.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Miasta i Gminy Kolbuszowa w 2016 r. po przeprowadzonych interwencjach domowych przedstawiciele Policji sporządzili 59 „Niebieskich Kart”. Przedstawiciele Policji biorą udział w pracach każdej grup roboczych, powołanych przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Jak wynika z danych zarejestrowanych przez KPP w Kolbuszowej przemocy wobec osób najbliższych dopuszczali się najczęściej mężczyźni będący pod wpływem alkoholu. Spośród osób podejrzanych o stosowanie przemocy 41 osób było izolowanych do wytrzeźwienia w celu zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym członkom rodziny.

Według danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej w 2016 r. w ramach prac w Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach Roboczych członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy z 68 osobami nadużywającymi alkoholu, wobec których prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. W wyniku

przeprowadzonych rozmów do dobrowolnego leczenia zmotywowano 34 osoby nadużywających alkoholu, będących sprawcami przemocy. Do Sądu – Prokuratury skierowano 3 wnioski o leczenie dotyczące sprawców przemocy. Przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej byli powoływani do wszystkich grup roboczych dotyczących rodzin, gdzie podejrzani o stosowanie przemocy były osoby pod wpływem alkoholu. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej brali udział we wszystkich Grupach Roboczych, do których zostali powołani przez Przewodniczącego Zespołu. Z danych GKRPA wynika, że w 2016 r. ze środków Komisji zapłacono 10650,00 zł za pobyt 42 osób nietrzeźwych – sprawców przemocy domowej w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie, nieściągalnych w trybie egzekucji. Niektórzy podejrzani o stosowanie przemocy przebywali w Izbie Wytrzeźwień po kilka razy.

W pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych zaangażowany był również Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej. W ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Kolbuszowej – Anna Stącel uczestniczyła w posiedzeniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. W każdej sprawie pozostającej pod nadzorem kuratora rodzinnego, w której zaistniało zjawisko przemocy w rodzinie, prowadzone są na bieżąco przez kuratorów zawodowych i społecznych indywidualne rozmowy z nadzorowanymi. Jest to m. in. poradnictwo, działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji nadzorowanych.

Parafialny Zespół Caritas w Kolbuszowej, którego przedstawiciel również bierze udział w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego udzielał pomocy finansowej osobom dotkniętym przemocą. Pomoc ta była udzielana w postaci talonów na żywność, leki, wyroby medyczne. Pomoc tego rodzaju udzielana była po zgłoszeniu przez członków grup roboczych potrzeby wsparcia dla poszczególnych osób, dotkniętych pomocą.

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającego przy Urzędzie Miasta i Gminy w Kolbuszowej bierze również udział przedstawiciel oświaty – pedagog szkolny. Przedstawiciel oświaty będący członkiem ZI w 2016 r. osobiście brał udział w pracach 5 grup roboczych, dotyczących rodzin uczniów szkoły, w której pracuje. Do pracy w grupach roboczych, dotyczących dzieci z rodzin objętych procedurą NK przedstawiciel oświaty powoływał pedagogów i nauczycieli ze szkół, do których dzieci uczęszczają. Członkowie grup roboczych prowadzą karty monitoringu swoich działań, prowadzą rozmowy z wychowawcami uczniów z rodzin objętych NK a także indywidualne rozmowy z uczniami z rodzin, w których wszczęto procedurę NK (wspieranie,

motywowanie, umożliwianie odreagowania negatywnych emocji, podnoszenie pozytywnej samooceny i wiary we własne możliwości i umiejętności). Przedstawiciel oświaty w 2016 r. wziął udział w 36-godzinnym szkoleniu „Pomoc dzieciom ofiarom przemocy poprzez profesjonalizację przedstawicieli placówek edukacyjnych w zakresie identyfikacji przemocy wobec dzieci i podejmowania interwencji”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w 2016 r. prowadziło działania pomocowe wobec osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie z terenu Gminy Kolbuszowa. Działania podejmowane przez PCPR wobec osób doświadczających przemocy i sprawców przemocy to: konsultacje terapeutyczne, poradnictwo socjalne i rodzinne, poradnictwo i pomoc prawna, poradnictwo i pomoc psychologiczna. Z konsultacji terapeutycznych skorzystało 14 osób doświadczających przemocy (101 konsultacji) i 7 sprawców przemocy (36 konsultacji). Z poradnictwa socjalnego i rodzinnego skorzystało 23 osoby doświadczające przemocy (103 porady) i 19 sprawców przemocy (49 porad). Kolejnym działaniem pomocowym skierowanym do osób uwikłanych w przemoc było poradnictwo i pomoc prawna, z której skorzystało 5 osób doświadczających przemocy (8 porad) i 1 sprawca przemocy (1 porada). Z poradnictwa i pomocy psychologicznej skorzystało 6 osób doświadczających przemocy.

Ponadto pracownicy PCPR prowadzili grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy, w której w 2016 r. uczestniczyło 5 osób z terenu Gminy Kolbuszowa. Prowadzono także grupę wsparcia dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi. W grupie tej uczestniczyło 6 osób. Organizowano spotkania rodzinne w ramach terapii rodzinnej. W 2016 r. realizowano program oddziaływań korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W roku sprawozdawczym z programu skorzystało 6 osób z terenu Gminy Kolbuszowa. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2016 r. założyli jedną Niebieską Kartę A. Pięciu osobom z terenu Gminy Kolbuszowa udzielono schronienia w hostelu OIK.

W 2016 roku również Polski Komitet Pomocy Społecznej, prowadził działania służące udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą. Zadania te zostały podjęte w ramach prowadzonej przez stowarzyszenie Świetlice Profilaktyczno-Wychowawczej. Wychowankowie Świetlicy to dzieci i młodzież, którzy wychowują się w rodzinach zmagających się z różnego typu problemami, często rodzinach dysfunkcyjnych, w których występuje zjawisko przemocy. Do zadań świetlicy należy wspieranie rodziny w spełnianiu jej podstawowych funkcji przez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi, zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy

wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami, współpraca ze szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi podmiotami w wykonywaniu swoich zadań i wspieraniu funkcji opiekuńczej rodziny, zapewnienie opieki wychowawczej, tworzenie warunków do nauki własnej i pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego i rozwijanie zainteresowań, stała praca z rodziną dziecka, pomoc socjalna. Świetlica ma również na celu wsparcie kompetencji rodziców pod kątem budowania właściwych relacji z dziećmi.

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016 wynika, że wszystkie instytucje zaangażowane w pracę Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmowały w 2016 roku skuteczne działania zmierzające do zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych dzięki współpracy wielu instytucji pomogła rozwiązać wiele problemów, z jakimi borykają się rodziny naszego regionu.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadnym jest kontynuowanie pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w kolejnych latach.